

NYHETER OM EU

NYHETSBRV FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ AUGUSTI 2005

EU:s terrorismbekämpning är ett hot mot demokratin

Juli månad 2005 i London. Två attentat riktade mot civila mål inom loppet av två veckor. Londonbor och turister i olika åldrar drabbas. Somliga skadade, andra döda. För alla oss som inte var på plats är omfattningen av sorgen, ilskan och frustrationen av naturliga skäl svår att greppa.

Londonborna organiserade snabbt ett evenemang som direktsändes i brittisk tv under rubriken United London. Tanken var att visa att trots allt det hemska står Londonborna förenade, de viker sig inte för hot eller attentat genomförda mot dem och deras vardag.

Beundransvärt och konstruktivt.

Men under samma tvåveckorsperiod har också en annan sida visats upp. Medborg-erliga fri- och rättigheter har satts på undantag. Den brittiska polisen har tagit till extraordinära åtgärder under förevändning att förebygga nya terrordåd.

Ett "misstänkt" utseende ledde till döden för Jean Charles de Menezes. Han jagades av civilklädd polis, övermannades och sköts med flera skott i huvudet.

Trots denna utomrättsliga avrättning kvarstår ordern till alla poliser i Storbritan-nien att skjuta misstänkta personer i huvudet om de finner det nödvändigt. Att ytterligare oskyldiga kan komma att drabbas har man med i beräkningarna.

Samtidigt arbetar media upp en ytterst obehaglig och farlig stämning som underbygger och anspelar på rädsla. Vi kan dagligen ta del av kommentarer från journalister, politiker och forskare som målar upp en bild av att det är ett "vi" mot ett "dem".

En representant för Utrikespolitiska institutet går så långt att han talar om heligt krig mot Västvärlden.

Det pratas om deportationer av individer som inte uppskattar den anglosaxiska livsstilen. I flera europeiska länder hörs röster om att personer som kan anses stödja terrorism borde få sitt medborgar-skap tillbakadraget.

Det är tydligt att rättskyddet inte längre gäller alla.

Begrepp som islamism och nazism börjar behandlas under samma rubrik. Rasister får plötsligt luft under vingarna, deras stånd-punkter normaliseras. Och de flyttar fram positionerna.

För alla som värnar demokratin gäller det att sätta ner foten nu och säga stopp. Ett demokratiskt samhälle kan endast slå tillbaka med demokratiska medel – annars är det inte demokratiskt.

Just därför är det demokratiska samhället sårbart, men alternativet är undantagstill-stånd eller uppkomsten av en polisstat. Under flera år har man från EU-håll försökt skynda på processen med samordnat rättssystem och fördjupat samarbete mellan olika länders underrättelsetjänst och polis. Vi ser nu hur denna utveckling tar fart med än större intensitet.

Trenden i både Sverige och EU är allt hårdare övervakning samt extraordinära åtgärder i alla dess former.

Här hemma talas det åter igen om hårdare tag och om behovet av att tillfälligt bortse från demokratiska fri- och rättigheter.

Den svenska regeringen är drivande i EU

när det gäller att föreslå åtgärder för att övervaka människor. I ett lagförslag får polisen rätt att i hemlighet ta sig in hos en person för att gömma sändare i kläder, till och med då det inte finns någon misstanke om brott.

Glädjande nog ställer sig Advokat-samfundet starkt kritiskt till föreliggande förslag.

Å andra sidan föreslår folkpartiet att militär skall kunna utföra polisiärt arbete och att gymnasielärare bör informera Säpo om elevers syn på religion. Denna aggressiva utveckling mot ett rättsosäkert samhälle är i grunden det största hotet mot demokrati och säkerhet.

Det är i krissituationer som rättsstaten prövas och det är också i sådana som den behövs mest, för att skydda medborgarna. Ett rättssystem som då sviker är inte värdigt ett demokratiskt samhälle. När statsmak-terna – i lägen då människor är rädda och det råder en allmän hetsstämning – sätter mänskliga fri- och rättigheter ur spel blir det riktigt farligt.

En sådan utveckling riskerar att leda till att allt fler oskyldiga kan komma att drabbas.

EVA-BRITT SVENSSON

Kampen mot terrorismen högst på EU:s lista

Kampen mot terrorismen har getts högsta prioritet av det nuvarande brittiska EU-ordförandeskapet. När Storbritanniens premiärminister Tony Blair och hans franske kollega Dominique de Villepin möttes i London den 25 juli, föreföll de båda eniga om vad som för ögonblicket är EU:s viktigaste uppgift. Den franske premiärministern sade efter mötet, att "det är dags att lägga tjaftet åt sidan" för att göra det möjligt för ett starkare Europa att bekämpa terrorismen.

Den brittiska regeringen tänker föreslå en rad åtgärder. Bland annat vill man förbättra utbytet av information mellan

EU-länderna, göra det möjligt att i alla länder lagra uppgifter om tele- och datortrafik och ge EU:s samordnare av terrorismbekämpningen – den holländske politikern Gijs de Vries – ökade befogenheter.

Förslagen kommer att läggas fram vid ett informellt möte med EU:s inrikes-ministrar i september. Såväl den franska som den spanska regeringen väntas inom kort lägga fram egna förslag till åtgärder för att stärka kampen mot terrorismen. Den spanska regeringen vill exempelvis att det inom EU inrättas en särskild grupp som ska kunna fatta snabba beslut.

EU vill ha ökat polissamarbete

EU-kommissionen anser att nationell polis ska tillåtas förfölja misstänkta brottslingar in i ett annat medlemsland. Enligt ett lagförslag från kommissionen – som för att träda i kraft måste godkännas av samtliga 25 medlemsländer – ska nationell polis också ges ökade möjligheter till övervakning i andra EU-länder och samarbetet mellan ländernas myndigheter ska förbättras.

Möjligheten att förfölja misstänkta brottslingar över nationsgränserna ska omfatta de 15 Schengenländerna. Enligt kommissionen ska lagförslaget också leda till ökat informationsutbyte mellan ländernas polismyndigheter och samordning av utbildning. Det ska också användandet av gemensamma patruller och övervakningssoperationer.

”De som begår kriminella handlingar kan röra sig lika fritt som vanliga laglydiga medborgare. Den fria rörligheten för personer inom Schengen kräver att vi får möjlighet att bekämpa de säkerhetsproblem som gränskontrollernas upphävande leder till och alla hinder i det arbetet måste tas bort”, sade Franco Frattini, EU-kommissionär med ansvar för rättsliga frågor, när han den 19 juli presenterade förslaget. I Schengenområdet ingår de 15 EU-länder som var medlemmar före utvidgningen i maj 2004, bortsett från Storbritannien och Irland. Också Norge och Island deltar i Schengensamarbetet.

Fortsatt strid om EU:s kommande budget

Konflikten om EU:s kommande långtidsbudget fortsätter att kasta en skugga över EU. Frankrike har visserligen förklarat sig redo att diskutera en reformering av jordbrukspolitiken, men först inför den budget som träder i kraft 2014.

I samband med EU:s utrikesministermöte den 18 juli utrikesminister Philippe Dousté-Blazy att Frankrike är överens med Storbritanniens premiärminister Tony Blair om att en genomgripande reformering av budgeten är nödvändig. Enligt Dousté-Blazy bör medlemsländerna 2010 samlas för att diskutera en framtida lösning på jordbrukspolitiken, i god tid inför långtidsbudgeten 2014-2021.

De franska intentionerna överensstämmer dock inte med det brittiska EU-ordförandeskapets intentioner. Vid EU-toppmötet den 16-17 juni krävde Blair en förändring av unionens jordbrukspolitik redan i samband med långtidsbudgeten 2007-2013, något Frankrike avvisade.

Tillsammans med flera andra länder krävde Frankrike också att Storbritanniens rabatt på EU-avgiften skulle avvecklas, ett krav man alltså står fast vid.

”Om den brittiska rabatten inte förändras, kommer Storbritannien att vara det enda av de 15 gamla medlemsländerna som nästa år kommer att ha förbättrat sin ekonomiska situation när det gäller avgifterna till EU”, sade Dousté-Blazy i anslutning till utrikesministermötet.

Polska protester mot Frankrike

Hundratals polska arbetare firade den franska nationaldagen genom att demonstrera utanför den franska ambassaden i Warszawa. Demonstrationen var riktad mot ett antal franska företags planer på att skära ned verksamheten i Polen.

En protestsnivå överlämnades till tjänstemän vid ambassaden. I skrivelsen hävdar de fackligt aktiva demonstranterna att de franska investerarna sviker tidigare löften om att tillföra kapital och utbilda personal.

”Vi protesterar mot den franska formen av privatisering, som innebär försämrade arbetsvillkor och ökad arbetslöshet”, heter det i skrivelsen.

Franska företag är de största utländska investerarna i Polen. Arbetslösheten i Polen är med sina 20 procent dock dubbelt så hög som i Frankrike.

Inför Polens inträde i EU införde Frankrike restriktioner för polsk arbetskraft. Enligt den franska regeringen kommer restriktionerna inte att vara helt avskaffade före 2009.

Sju statschefer manar till EU-uppslutning

Vi får inte ge upp när det gäller det europeiska projektet, det skriver presidenterna i sju EU-länder i gemensam debattartikel som publicerades i en rad tidningar den 15 juli. De sju statscheferna menar att det viktigaste nu är att skapa ökat förtroende för EU-samarbetet.

”Det finns ingen anledning att tvivla på det europeiska projektet. Målsättningarna i det nya konstitutionella fördraget – ett närmande till medborgarna, öppenhet, demokrati och effektivitet – är alltså giltiga”, skriver de.

Artikeln kom en knapp månad efter att EU:s stats- och regeringschefer beslutade att utsträcka tiden för ratificering av konstitutionen. Den utökade tiden ska enligt EU-ledarna användas för ”tankepaus” och ”reflektion”.

”Vi måste se till att tiden verkligen används för reflektion, men vi får inte förlora

hoppet”, heter det i artikeln som är undertecknad av presidenterna i Finland, Italien, Lettland, Polen, Portugal, Tyskland och Österrike.

EU säger ja till genmajs

Genmodifierad majs tillåts som djurfoder, sedan EU-kommissionen kört över ministerrådet. Rådet har flera gånger bordlagt frågan och ett antal tunga europeiska forskare har varnat för konsekvenserna. När ministerrådet inte lyckades enas tog EU-kommissionen över frågan. Flera länder har kritiserat majs. Sverige har sagt ja, men bland andra Lantbrukarnas riksförbund, Gentekniknämnden och Greenpeace är kritiska.

– Att kommissionen fattar beslut i en så kontroversiell fråga mitt under parlamentets sommaruppehåll är avslöjande. De vill undvika debatt, säger miljöpartiets EU-parlamentariker Carl Schlyter.

EU-parlamentariker får stort lönelöft

EU:s finansministrar har sagt ja till ett lönesystem för EU-parlamentarikerna. Med de nya lönerna, som träder i kraft 2009, får alla EU-parlamentariker i princip samma löner. Grundnivån blir 7.000 euro i månaden, cirka 65.000 kronor. Därtill ska EU-parlamentet betala cirka 13.000 kronor i pensionsavsättningar varje månad. Därutöver får EU-parlamentarikerna ett schablonbelopp för kontorsmateriel, representation och resor i valkretsen på 3.785 euro, vilket motsvarar cirka 35.000 kronor. Totalt blir det 113.000 kronor per månad.

EU:s gränser ska täppas till

Täppa till EU:s gränser och sluta avtal med länder om att ta tillbaka personer som fått avslag på att stanna. Det är prioriterade frågor för Storbritannien på asyl- och migrationsområdet under halvåret som ordförande för EU.

Den brittiske premiärministern Tony Blair anslog i ett tal i EU-parlamentet tonen för asyl- och migrationsområdet under britternas ledning.

Storbritannien vill under sin tid som ordförande för EU skriva avtal med Ryssland, Ukraina och Marocko om återtagande av personer och lägga grunden för avtal med Pakistan, Kina och Turkiet. Sådana avtal innebär att personer som kommit från eller via de länderna kan skickas tillbaka dit från ett EU-land när det fått nej till att stanna.